



KORRALDUS

13.04.2023 nr DM-120174-23

Liivalaia III liivakarjääri keskkonnaloa nr KMIN-099 muutmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat ja võttes aluseks maapõueseaduse, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse, Keskkonnaameti peadirektori 09.07.2021 käskkirja nr 1-1/21/137 „Keskkonnaameti teabehalduse kord” punkti 4.3, Keskkonnaameti peadirektori 10.12.2020 käskkirja nr 1-1/20/230 „Keskkonnaameti struktuuriüksuste põhimääruste kinnitamine“ lisa 13 „Ringmajanduse osakonna põhimäärus“ punkti 2.5 ning Balti Liiv OÜ taotluse, otsustan:

1.1. muuta Balti Liiv OÜ-le (registrikood 16316343) kuuluvat Liivalaia III liivakarjääri keskkonnaluba nr KMIN-099 järgmiselt:

1.1.1. loa lõppemise kuupäev: 06.09.2033;

1.1.2. kõrvaltingimused: 1. Kaevandamistegevus karjääris tuleb korraldada selliselt, et liiva ja tahkete peenosakeste kandumine ümbruskonda ja avalikele teedele oleks välditud (nt karjäärist väljasõidule rattapesuvannide paigaldamine, teede niisutamine, karjääriteede mustkatte alla viimine jne). 2. Liiva ja tolmu kandumise täielikuks vältimiseks avalikele teedele tuleb kaevandajal rajada hiljemalt 31. maiks 2023. aastaks täiendavalt minimaalselt 100 m pikkune asfalteeritud väljasõidu tee enne avalikule teele (sh Karjääri teele, katastritunnusega 71801:001:1504) sõitmist ja tagada kokku minimaalselt 200 m pikkuse asfalteeritud teelõigu piisava regulaarsusega puhastamine. Vajadusel teha koostööd teiste sama piirkonna kaevandajatega.

1.1.3. kaevandatud maa kasutamise otstarve: kõre ja kivisisaliku elupaik.

1.2. Viia sisse vastavad muudatused keskkonnaotsuste infosüsteemi KOTKAS.

1.3. Korraldus jõustub Balti Liiv OÜ-le teatavaks tegemisest.

2. ASJAOLUD

Balti Liiv OÜ (registrikood 16316343, aadress Tartu mnt 84a-159, Kesklinna linnaosa, Tallinn, 10112 Harju maakond) esitas 22.06.2022 Keskkonnaametile Liivalaia III liivakarjääri keskkonnaloa nr KMIN-099 (edaspidi *keskkonnaluba*) muutmise taotluse (registreeritud

keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 17.05.2022 dokumendina nr DM-120174-1, nõuetele vastav taotlus 22.06.2022 dokumendina nr DM-120174-4).

Balti Liiv OÜ taotleb mäeeraldisel laiendamist ning keskkonnavalda kehtivuse pikendamist 10 aasta võrra (kuni 06.09.2033).

Liivalaia III liivakarjääri mäeeraldis asub Harju maakonnas Saku vallas Männiku külas riigile kuuluval kinnistul Männiku harjutusväli (katastritunnus 71801:001:0982), mille valitseja on Kaitseministeerium.

Liivalaia III liivakarjääri mäeeraldisel ja selle teenindusmaa pindala on 10,81 ha. Liivalaia III liivakarjääri mäeeraldisega seotud ehitusliiva aktiivse tarbevaru kogus on 106,7 tuh m³, millest kaevandatav varu on 94,7 tuh m³. Kaevandatava maavara kasutusalaadeks on taristu ja tsiviilehitus. Kaevandatud maa korrastatakse kõrele ja kivisisalikule sobilikuks elupaigaks.

Liivalaia III liivakarjääri mäeeraldis ning selle teenindusmaa külgnevad idaservas vahetult olemasolevate Männiku liivakarjääri (loa nr KMIN-135, loa omaja AS Silikaat) ning Liivalaia VI liivakarjääri (loa nr HARM-149, loa omaja aktsiaselts KIIRKANDUR) ja nende teenindusmaadega, lõunaservas vahetult olemasoleva Liivalaia 4 (loa nr KMIN-106, loa omaja aktsiaselts KIIRKANDUR) mäeeraldisel ja selle teenindusmaaga ning lääneservas vahetult olemasoleva Talteri liivakarjääri (loa nr KL-509103, loa omaja KMG OÜ) ning selle teenindusmaaga.

Üle 10 ha pindalaga veekogu Männiku järv (keskkonnaregistri kood VEE2006020) jääb Liivalaia III liivakarjääri mäeeraldisel ning selle teenindusmaa idaservast ~5,7 m kaugusele. Liivalaia III liivakarjääri mäeeraldisel esineb kattumine eelnimetatud veekogu veekaitsevööndiga (10 m) kuni 4,3 m ulatuses ning kalda piiranguvööndiga (100 m) kuni 94,3 m ulatuses. Keskkonnaregistri andmetel on eelnimetatud veekogu näol tegemist kaevandamise tulemusena tekkinud veekoguga, millele rakendatakse veeseaduse § 29 lõike 5 ja looduskaitseaduse § 37 lõike 4 sätestatud erisusi (Keskkonnaministri 19. jaanuar 2017. a käskkirjaga nr 1 2/17/75). Seletuskirjas on selgitatud, et kuna järv on tekkinud kaevandamise tulemusena ning asub kehtival mäeeraldisel, siis vastavalt looduskaitse seaduse § 37 lõikele 4 ning veeseadusele § 29 lõikele 5 ei seata tehisjärve kaitsevööndis kaevandamisele piiranguid.

Liivalaia III liivakarjääri mäeeraldis ning selle teenindusmaa kattuvad täielikult riigikaitse ehitistega Männiku harjutusväli ja riigikaitse ehitise Männiku lasketiir piiranguvööndiga ning põhjaosas riigikaitse ehitise Männiku linnak piiranguvööndiga.

Liivalaia III liivakarjääri mäeeraldis ning selle teenindusmaa kattuvad osaliselt Männiku kõre ja kivisisaliku püsielupaigaga (keskkonnaregistri kood KLO3000592), I kategooria kaitsealuse liigi *Bufo calamita* (kõre; keskkonnaregistri kood KLO9101954) elupaigaga ning II kategooria kaitsealuse liigi *Lacerta agilis* (kivisisalik; keskkonnaregistri kood KLO9120194) elupaigaga. III kategooria kaitsealuse liigi *Leucorrhinia albifrons* (valgelaup-rabakiil; keskkonnaregistri kood KLO9200972) elupaik jääb taotletava mäeeraldisel ning selle teenindusmaa idaservast ~5,7

m kaugusele.

Rail Baltic raudtee kavandatud trassikoridor jääb Liivalaia III liivakarjääri mäeeraldisest ning selle teenindusmaast ~2,4 km kaugusele kagu suunda.

Riigilõiv 500 eurot on tasutud 16.05.2022 riigilõivuseaduse § 136² lõike 2 kohaselt.

2.2. Keskkonnaloa taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi *KeÜS*) § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatud tegevus on lokaalse mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaloa muutmise taotluse menetlusse võtmine on avalikustatud 02.08.2022 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 02.08.2022 kirjaga nr DM-120174-8 keskkonnaloa muutmise taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Avalikustamise käigus andis Transpordiamet 03.08.2022 teada, et soovib osaleda Liivalaia III liivakarjääri keskkonnaloa muutmise edasisel menetlemisel (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 03.08.2022 dokumendina nr DM-120174-9).

Vastavalt MaaPS § 49 lõikele 6 saatis Keskkonnaamet 02.08.2022 kirjaga nr DM-120174-6 keskkonnaloa muutmise taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks mäeeraldise asukoha kohalikule omavalitsusele (Saku vald) arvamuse andmise tähtajaga kaks kuud.

Saku Vallavolikogu nõustus 15.09.2022 otsusega nr 42 keskkonnaloa muutmisega järgmistel tingimustel (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 03.10.2022 dokumendina nr DM-120174-11):

1. Liiva ja tolmu kandumise täielikuks vältimiseks avalikele teedele tuleb kaevandajal rajada hiljemalt 31. maiks 2023. aastaks täiendavalt minimaalselt 100 m pikkune asfalteeritud väljasõidu tee enne avalikule teele (sh Karjääri teele, katastritunnusega 71801:001:1504) sõitmist ja tagada kokku minimaalselt 200 m pikkuse asfalteeritud teelõigu piisava regulaarsusega puhastamine. Vajadusel teha koostööd teiste sama piirkonna kaevandajatega.
2. Keskkonnaloas tuleb kaevandajale ette näha täiendavad leevendusmeetmed liiva ja tolmu avalikele teedele kandumise vältimiseks (nt rattapesuvannide kasutamine, auto liivakoormate

kastmine, koormate katmise korraldamine, autorataste puhastamiseks restidest/künnistest ülesõitude rajamine jms).

3. Keskkonnaloas peavad kajastuma konkreetsed tingimused, mis leevendavad mäeeraldisest endast ümbruskonda liiva ja tolmu kandumist (nt mäeeraldisest sisest teede kõvakatte alla viimine, mäeeraldisest sisest teede ja liiva kastmine jms).

Balti Liiv OÜ vastas 05.10.2022 kirjaga Saku Vallavolikogu esitatud tingimustele kokkuvõtvalt, et keskkonnaloa lisatingimustes kasutada võrreldes Liivalaia VII liivakarjääri ja Männiku XIX liivakarjääri keskkonnalubades märgituga sama sõnastust tingimuse osas, mis käsitlevad avalikele teedele sattuda võiva tolmu- ja pori leevendusmeetmeid; sealjuures paluti mitte määrata loa lisatingimusse väljaveotee asfalteerimise nõuet kuivõrd see nõue pole leidnud varasemalt praktilist vajadust, ei kohaliku omavalituse ega Keskkonnaameti hinnangul teiste, sama väljaveoteed, kasutatavatele karjääridele (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 06.10.2022 dokumendina nr DM-120174-13). Muus osas ettepanekud kohaliku omavalitsuse arvamusele puudusid.

Vastavalt MaaPS § 49 lõikele 4 saatis Keskkonnaamet 02.08.2022 kirjaga nr DM-120174-7 keskkonnaloa muutmise taotluse arvamuse saamiseks Kaitseministeeriumile.

Kaitseministeerium vastas 15.08.2022 kirjaga nr 12-1/22/3139, et Liivalaia III liivakarjääri keskkonnaloa nr KMIN-099 muutmise taotluses märgitud mahus ei vähenda Männiku harjutusvälja töövõimet ning Kaitseministeeriumil ei ole sellele vastuväiteid (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 16.08.2022 dokumendina nr DM-120174-10).

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnaloa taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatud tegevus on lokaalse mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Kooskõlas MaaPS § 1 lõigetega 3 ja 4, HMS §-dega 48 ning 49 tegi Keskkonnaamet 09.02.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks keskkonnaloa muutmise korralduse eelnõu. Arvestades asjaolu, et avalikkusel peab olema HMS § 49 lõike 2 kohaselt võimalus eelnõuga tutvuda vähemalt kaks nädalat, määras Keskkonnaamet eelnõudele ettepanekute ja/või vastuväidete esitamise ajaks kaks nädalat eelnõu kätte saamisest arvates. Ettepanekuid ja/või vastuväiteid kahe nädala jooksul ei laekunud.

HMS § 49 lõikest 1 tulenevalt on huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada, õigus määratud tähtaja jooksul esitada menetlust läbiviivale haldusorganile eelnõu või taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

Keskkonnaamet küsis 08.02.2023 kirjaga nr DM-120174-19 Balti Liiv OÜ, Kaitseministeeriumi, Saku Vallavalitsuse ning Transpordiameti arvamust või vastuväiteid keskkonnaloa muutmise eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

Saku Vallavalitsus vastas 21.02.2023 kirjaga nr 6-4/156-8 (registreeritud KOTKAS 22.02.2023 nr DM-120174-20). Saku Vallavalitsus märkis, et jääb Saku Vallavolikogu tingimustele kindlaks ja peab vajalikuks Saku Vallavolikogu 15.09.2022. a otsuses nr 42 esitatud tingimused keskkonnaloale kanda.

Tulenevalt asjaolust, et Saku Vallavolikogu poolt 15.09.2022 otsusega nr 42 on tegemist kohaliku omavalitsuse siduva arvamusega on Keskkonnaametil kohustus kanda otsuses esitatud tingimused keskkonnaloale. Eelnevast tulenevalt täiendab Keskkonnaamet Liivalaia III liivakarjääri keskkonnaloa eelnõud.

Saku Vallavolikogu nõustus 15.09.2022 otsusega nr 42 keskkonnaloa muutmisega järgmistel tingimustel (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 03.10.2022 dokumendina nr DM-120174-11):

1. Liiva ja tolmu kandumise täielikuks vältimiseks avalikele teedele tuleb kaevandajal rajada hiljemalt 31. maiks 2023. aastaks täiendavalt minimaalselt 100 m pikkune asfalteeritud väljasõidu tee enne avalikule tee (sh Karjääri tee, katastritunnusega 71801:001:1504) sõitmist ja tagada kokku minimaalselt 200 m pikkuse asfalteeritud teelõigu piisava regulaarsusega puhastamine. Vajadusel teha koostööd teiste sama piirkonna kaevandajatega.
2. Keskkonnaloas tuleb kaevandajale ette näha täiendavad leevendusmeetmed liiva ja tolmu avalikele teedele kandumise vältimiseks (nt rattapesuvannide kasutamine, auto liivakoormate kastmine, koormate katmise korraldamine, autorataste puhastamiseks restidest/künnistest ülesõitude rajamine jms).
3. Keskkonnaloas peavad kajastuma konkreetsed tingimused, mis leevendavad mäeeraldisest endast ümbruskonda liiva ja tolmu kandumist (nt mäeeraldisest sisest teed kõvakatte alla viimine, mäeeraldisest sisest teed liiva kastmine jms).

Saku vallavolikogu otsuses nr 42 välja toodud tingimused nr 2 ja 3 on üksteist dubleerivad ning sõnastuses *Keskkonnaloas tuleb ette näha täiendavad leevendusmeetmed*. Keskkonnaamet on koostanud keskkonnamõju hindamise eelhindangu ja tulenevalt keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise otsusest on keskkonnaloale seatud järgmine tingimus: 1. Kaevandamistegevus karjääris tuleb korraldada selliselt, et liiva ja tahkete peenosakeste kandumine ümbruskonda ja avalikele teedele oleks välditud (nt karjäärist väljasõidule rattapesuvannide paigaldamine, teede niisutamine, karjääriteede mustkatte alla viimine jne). Keskkonnaamet on seisukohal, et antud sõnastuses tingimus sisustab Saku vallavolikogu otsuses toodud tingimusi nr 2 ja 3. Saku Vallavolikogu otsuses välja toodud tingimus nr 1 kantakse keskkonnaloale samas sõnastuses.

Kooskõlas MaaPS § 1 lõigetega 3 ja 4, HMS §-dega 48 ning 49 tegi Keskkonnaamet 28.03.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks täiendatud keskkonnanaloa muutmise korralduse eelnõu. Arvestades asjaolu, et avalikkusel peab olema HMS § 49 lõike 2 kohaselt võimalus eelnõuga tutvuda vähemalt kaks nädalat, määras Keskkonnaamet eelnõudele ettepanekute ja/või vastuväidete esitamise ajaks kaks nädalat eelnõu kätte saamisest arvates. Ettepanekuid ja/või vastuväiteid kahe nädala jooksul ei laekunud.

Keskkonnaamet küsis 28.03.2023 kirjaga nr DM-120174-21 Balti Liiv OÜ ja Saku Vallavalitsuse arvamust või vastuväiteid keskkonnanaloa muutmise täiendatud eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

Saku Vallavalitsus vastas 05.04.2023 kirjaga nr 6-4/156-10 (registreeritud KOTKAS 10.04.2023 nr DM-120174-22), milles nõustus Liivalaia III liivakarjääri mäeeraldise keskkonnanaloa nr KMIN-099 muutmise otsuse ja loa eelnõudega. Saku Vallavalitsus märkis lisaks, et kaevandaja on Saku Vallavalitsusele selgitanud, et seoses ehitusturu langusega on liiva müük tagasihoidlik. Seega leiab Saku Vallavalitsus, et kaevandaja saab koheselt asfalteeritud teelõigu rajada mäeeraldise sees omale sobivamaisse kohta ja kasutada seda väljaveoteed pikka aega. Tealune varu saab jääda viimaseks väljakaevatavaks osaks ja tee ühekordse ülesvõtmisega saab väljata viimase tealuse varu enne mäeeraldise lõplikku korrastamist. Seega on Saku Vallavolikogu poolt määratud tee rajamise tähtaeg ka praegu realselt saavutatav ja juba menetluse algusjärgust peale kaevandajale teada.

Balti Liiv OÜ tähtaja jooksul ei vastanud.

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. *KeHJS* § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (edaspidi *KMH*) kohustuslik *KeHJS* § 6 lõike 1 tegevuste korral, *KeHJS* § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda *KMH* algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele *KeHJS* § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. *KeHJS* § 6 lõike 1 kohaselt ei kuulu ettevõtte poolt taotletav tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevuste loetelusse. Kavandatav tegevus kuulub *KeHJS* § 6 lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevusvaldkonda, mille täpsustatud loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005. a määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” (edaspidi *KMH määrus*). *KMH* määruse § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama *KMH* algatamise või algatamata jätmise üle.

Keskkonnaamet jättis 20.01.2023 otsusega nr DM-120174-18 „Liivalaia III liivakarjääri keskkonnanaloa nr KMIN-099 muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise” algatamata keskkonnamõju hindamise keskkonnanaloa muutmise taotluse menetluse

käigus. Kavandatavale tegevusele seati järgmised keskkonnameetmed:

1. Kaevandamistegevus karjääris tuleb korraldada selliselt, et liiva ja tahkete peenosakeste kandumine ümbruskonda ja avalikele teedele oleks välditud (nt karjäärist väljasõidule rattapesuvannide paigaldamine, teede niisutamine, karjääriteede mustkatte alla viimine jne).

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused keskkonnaloa muutmisel

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1. muudetav keskkonnaluba nr KMIN-099 annab Balti Liiv OÜ-le Liivalaia III liivakarjääri mäeeraldisel õiguse maavara kaevandamiseks.

3.1.1. Maavara kaevandamine

3.1.1.1. Õiguslik alus

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse (edaspidi *HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS erisusi.

Vastavalt MaaPS § 49 lõikele 1 esitab taotleja maavara kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse. MaaPS § 48 kohaselt annab maavara kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le, KeÜS-le, keskkonnaministri 23.10.2019 määrusele nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Keskkonnaloa taotlust on kontrollinud keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötaja (Maa-ameti 23.05.2022 kiri nr 9-3/22/9049-2, 01.07.2022 kiri nr 9-3/22/9049-4).

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et maavara kaevandamise keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. Balti Liiv OÜ ei ole seisuga 08.02.2023 karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest.

3.1.1.2. Riigi huvi

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal selgitatakse välja, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Luba antakse, kui

keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

Muuhulgas keeldutakse kaevandamisloa andmisest, kui kaevandamine on vastuolus riigi huvidega. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strategiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Riigi huvi esinemist või puudumist analüüsitakse vastavalt Keskkonnaministeeriumi kantsleri 13.06.2013 käskkirjaga nr 610 kinnitatud juhendile „Juhend riiklike huvide kaalumiseks ehitusmaavarade kaevandamis- ja uuringulubade taotluste menetlemisel lähtuvalt varustuskindluse tagatusest“ (edaspidi *juhend*). Ehitusmaavaradest lähtudes on riigi huvi tagada tarbijate, eelkõige riigi infrastruktuuri ehitusobjektide nõuetekohane ja majanduslikult optimaalne varustamine kvaliteetsete ehitusmaavaradega, luua tingimused kaevandamise ja kasutamise tehnoloogia igakülgses arenguks, võttes tarvitusele kõik meetmed ehitusmaavarade ratsionaalseks kasutamiseks ning maavara ja keskkonna kaitsmiseks.

Kuivõrd kaevandada soovitav maavara kuulub riigile, analüüsis Keskkonnaamet Liivalaia III liivakarjääri teeninduspiirkonna varustuskindlust järgnevatest kriteeriumitest lähtuvalt.

Analüüsi, kas taotletav tegevus on vajalik maavarade säästliku ja majanduslikult otstarbeka kasutamise tagamiseks (alus MaaPS § 14).

Taotletav tegevus on vajalik, kui

1. loa andmisega hoitakse ära majanduslikult ebaotstarbekate jääkvaru plakkide teke;
2. loa andmine tagab kasutusel oleva mäeeraldise lamamis oleva maavara täieliku väljamise;
3. loa andmine tagab korrastamistingimuste otstarbekama täitmise;
4. loa andmine tagab planeeringutest või riigi infrastruktuuri laiendamise vajadustest tingitud tegevuste raames maapõue ja maavara kaitse nõuete täitmise ning maavara ratsionaalse kasutamise.

Riigi huviga kooskõlas olevaks loetakse taotlus, mis vastab vähemalt ühele punktides 1-4 ülal toodud kriteeriumile. Antud taotluse puhul on tagatud eelpool nimetatud tingimused, kuna tegemist on alaga, kus on varasemalt toimunud kaevandamine, taotletava ala piires on jääkvaru väljamata ning ala on korrastamata. Loa andmine tagaks kaevandatud ala nõuetekohase korrastamise ning oleks välditud ebaotstarbekate jääkplakkide tekkimine.

Eelnevast tulenevalt on Keskkonnaamet seisukohal, et taotletav tegevus ei ole vastuolus riigi huvidega.

3.1.2. Jäätmete käitlemine

Tulenevalt MaaPS § 50 lõikest 6 tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmekava, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmevõimaldaja jäätmeseaduse (edaspidi *JäätS*) § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab kaevandamisloa taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmekavade kohta. Kui jäätmed tekivad kaevandamise käigus, siis JäätS §

42¹ lõike 3 punkti 1 alusel esitatakse kaevandamisjäätmekava loa andjale kinnitamiseks koos asjaomase loa taotlusega, lähtudes MaaPS kehtestatud nõuetest. JäätS § 7¹ lõike 1 kohaselt loetakse kaevandamisjäätmeks jäätmel, mis on tekkinud maavarade uuringute, maavarade kaevandamise, rikastamise ja ladustamise ning kaevandamise töö tulemusena. Liivalaia III liivakarjääri keskkonnaloa muutmise taotluse seletuskirja kohaselt jäätmel ei teki – kogu kasulik materjal turustatakse ning mäeeraldiselt eemaldatud katend turustatakse vastavalt Keskkonnaameti kooskõlastusele kogu mahus, kuna eeldatavalt korrastatakse Liivalaia III liivakarjääri mäeeraldis avatud liivaga alaks, kuhu on edaspidi võimalik laiendada Männiku kõre ja kivisisaliku püsielupaika. Taotleja on teadlik, et juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmel siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jäätmekava esitada ning taotleja jäätmeluba.

3.2. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõiguse tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõige 2 punkt 5 alusel märgitakse keskkonnaloa lahtrisse „Kõrvaltingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavaravarude ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ja kaevandamisjäätmel käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse vaid mäeeraldises ja mäeeraldisel teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Hetkel kehtivas keskkonnaloas nr KMIN-099 on toodud järgmised täiendavad tingimused:

1. karjääri trantspordiga kaasneva tolmu (välisõhku eralduvate tahkete osakeste) lubatud piirväärtustest kinnipidamiseks kuival ajal (kevad-suvi-sügis perioodil) kastma karjääris ja selle vahetus läheduses kaevise trantsportimisel kasutatavaid teid ja neid hoidma niisketena;
2. kaevandamisel ja kaevise laadimisel ning trantsportimisel ja kasutatavate masinate ja mehhanismide hooldamiseks rajama mäeeraldisel ja selle teenindusmaa territooriumile teenindusplatsi vältimaks kütuse ja õli leket pinasesse ja põhjavette.

Keskkonnaloa nr KMIN-099 muutmisel on otstarbekas keskkonnaloal asendada olemasolevad tingimused KMH algatamata jätmise otsuses välja toodud keskkonnameetmega.

Vastavalt taotlusele, KMH algatamata jätmise otsusele, Saku Vallavalitsuse 15.09.2022 otsusele nr 42 kannab Keskkonnaamet keskkonnaloale nr KMIN-099 järgmised kõrvaltingimused:

1. Kaevandamistegevus karjääris tuleb korraldada selliselt, et liiva ja tahkete peenosakeste kandumine ümbruskonda ja avalikele teedele oleks välditud (nt karjäärist väljasõidule rattapesuvannide paigaldamine, teede niisutamine, karjääriteede mustkatte alla viimine jne).
2. Liiva ja tolmu kandumise täielikuks vältimiseks avalikele teedele tuleb kaevandajal rajada hiljemalt 31. maiks 2023. aastaks täiendavalt minimaalselt 100 m pikkune asfalteeritud

väljasõidu tee enne avalikule teele (sh Karjääri teele, katastritunnusega 71801:001:1504) sõitmist ja tagada kokku minimaalselt 200 m pikkuse asfalteeritud teelõigu piisava regulaarsusega puhastamine. Vajadusel teha koostööd teiste sama piirkonna kaevandajatega.

Vastavalt KMH algatamata jätmise otsusele muudab Keskkonnaamet keskkonnaloa kaevandatud maa kasutamise otstarbeks kõre ja kivisisaliku elupaik.

3.3. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal seadusandlusest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima atmosfääriõhu kaitse seaduses, JäätS-s, veeseaduses, MaaPS-s ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et seadusandlusest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelespea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://keskkonnaamet.ee/keskkonnakasutus-keskkonnatasu/keskkonnakaitseloa/loa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Maeeraldise_plaan_Liivalaia_III.pdf
3. Geoloogilised_labiloiked_Liivalaia_III.pdf
4. Korrastatud_ala_plaan_Liivalaia_III.pdf

Carmen Tau
spetsialist
maapõuebüroo